

INTERNET GOVERNANCE TECHNICAL TERMS

ศัพท์เทคนิคที่เกี่ยวข้องกับ
การอภิบาลอินเทอร์เน็ต

INTERNET GOVERNANCE TECHNICAL TERMS

ศัพท์เทคนิคที่เกี่ยวข้องกับ
การอภิบาลอินเทอร์เน็ต

ชื่อเรื่อง	ศัพท์เทคนิคที่เกี่ยวข้องกับการอภิบาลอินเทอร์เน็ต Internet Governance Technical Terms
เขียน	Internet Corporation for Assigned Names and Numbers (ICANN)
แปล	เพชรรวี บุพนิมิต
พิสูจน์อักษร	ทศพร โขมพัตร
จัดหน้า	นภดล อุษณบุญศิริ
จัดทำโดย	ส่วนงานความร่วมมือระหว่างประเทศ สำนักยุทธศาสตร์ สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ISBN	978-616-7956-10-7
พิมพ์ครั้งที่ 1	เมษายน 2559
จำนวน	500 เล่ม

ลิขสิทธิ์ฉบับภาษาไทย สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) เผยแพร่ภายใต้การลงนามบันทึกความตกลง (Memorandum of Understanding: MoU) ระหว่าง ICANN กับ สพร. ในการแปลเอกสารที่สำคัญของ ICANN ให้เป็นภาษาไทย

ลิขสิทธิ์ฉบับภาษาอังกฤษ

www.icann.org

เอกสารต้นฉบับภาษาอังกฤษ

<https://www.icann.org/resources/pages/glossary-2014-02-03-en>

**We thank ICANN for their support
in the production of this handbook.**

ขอขอบคุณ ICANN สำหรับการสนับสนุน
ในการจัดทำหนังสือฉบับนี้

Preface

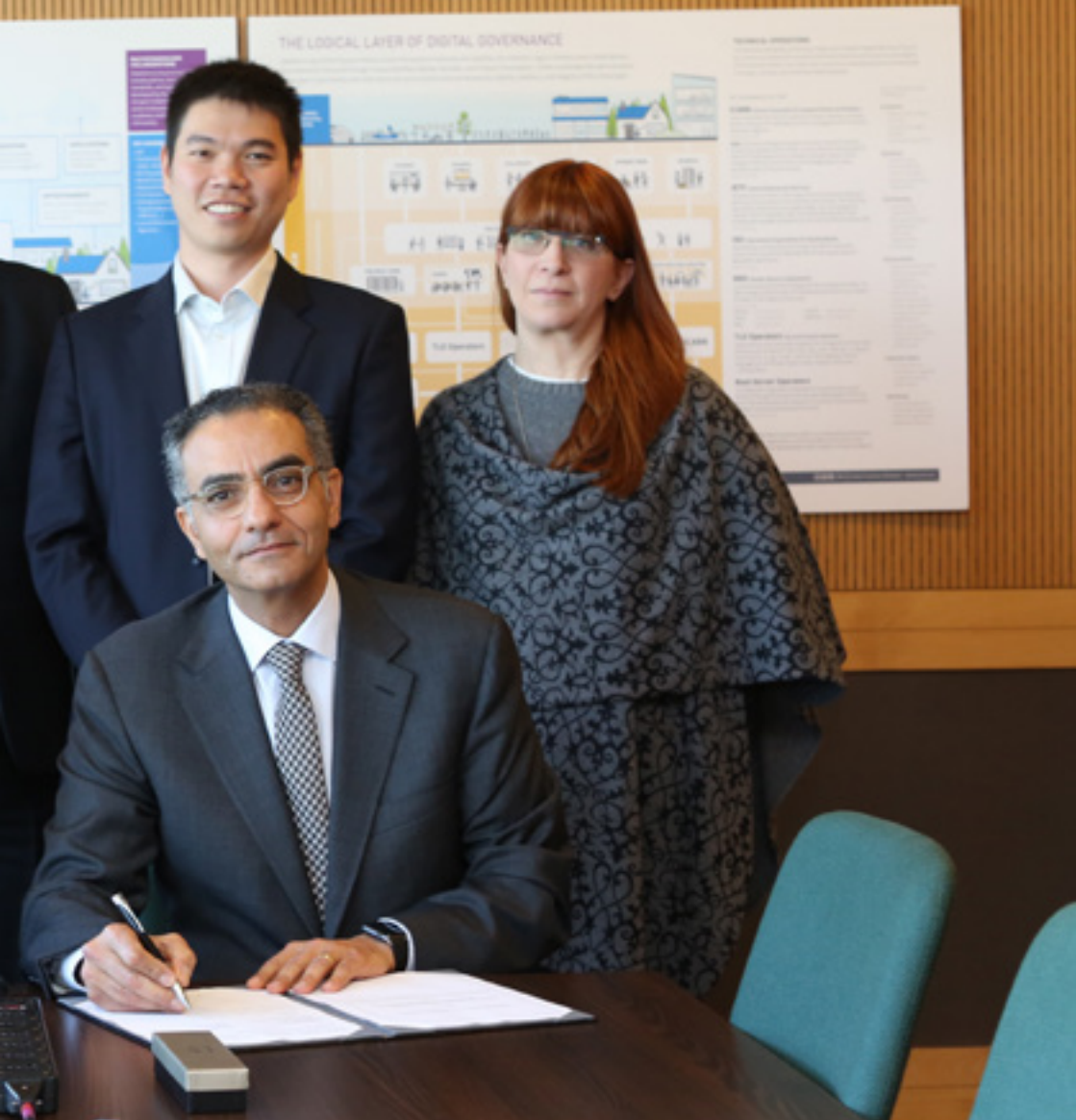
ICANN (Internet Corporation for Assigned Names and Numbers) หรือ องค์การความร่วมมือด้านการจัดสรรชื่อและหมายเลขทางอินเทอร์เน็ต เป็นสถาบันหลักในการอภิบาลอินเทอร์เน็ต รับผิดชอบในการบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานหลักของระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนระดับสากล แนวทางดำเนินงานสำคัญหนึ่งของ ICANN คือ การพยายามเข้าถึงกระแสโลกาภิวัตน์ (Globalization Efforts) ด้วยการทำงานกับชุมชนท้องถิ่นต่าง ๆ เพื่อที่จะช่วยให้เอาชนะอุปสรรคทางด้านภาษาในพื้นที่ซึ่งไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลัก และให้ความมั่นใจว่าภาษาใด ๆ ไม่ได้เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมกับ ICANN และกระบวนการในการพัฒนานโยบายของ ICANN

จากความมุ่งมั่นดังกล่าว นำมาสู่การลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (Memorandum of Understanding: MoU) ระหว่าง สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์กรมมหาชน) (สพธอ.) หรือ ETDA (เอ็ตด้า) กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ ICANN ในการแปลเอกสารที่สำคัญของ ICANN ให้เป็นภาษาไทย เมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2558 ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของประเทศไทยในการขับเคลื่อนประเทศไปสู่เศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล โดยจะช่วยลดช่องว่างทางดิจิทัล (Digital Divide) ในส่วนที่จะเกิดจากอุปสรรคในด้านภาษาให้ลดน้อยลง และช่วยเพิ่มขีดความสามารถให้กับชุมชนทุกภาคส่วนในประเทศไทย เพื่อเข้าไปมีส่วนร่วมกับประเด็นระดับโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นโดยไร้อุปสรรคด้านภาษา

“ศัพท์เทคนิคที่เกี่ยวข้องกับการอภิบาลอินเทอร์เน็ต” (Internet Governance Technical Terms) เป็นผลงานสำคัญชิ้นแรกระหว่าง ICANN และ ETDA ภายใต้ MoU ความร่วมมือดังกล่าว โดยได้รวบรวมคำศัพท์สำคัญที่แปลเป็นภาษาไทย นับเป็นบันไดขั้นแรกสู่การเข้าถึงข้อมูลที่สำคัญต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องับระบบอินเทอร์เน็ตโลก เพื่อให้คนไทยทุกคนที่ต่างต้องพึ่งพาอินเทอร์เน็ต หรือเกี่ยวข้องกับการใช้อินเทอร์เน็ตไม่ว่าทางใดก็ทางหนึ่ง มากขึ้นเรื่อย ๆ สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนานโยบายของ ICANN เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตอย่างสร้างสรรค์ และร่วมสร้างประชาคมอินเทอร์เน็ตโลกที่เข้มแข็งต่อไป

ส่วนงานความร่วมมือระหว่างประเทศ
สำนักยุทธศาสตร์ สพธอ.

Fadi Chehadé CEO และประธานของ ICANN (ขณะนั้น) และ สุรางคณา วายุภาพ ผู้อำนวยการ ETDA ลงนามบันทึกความตกลง (MoU) ในการแปลเอกสารที่สำคัญของ ICANN ให้เป็นภาษาไทย เมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2558

Contents

A

Advisory Committee	14
Affirmation of Commitments Reviews.....	14
AfriNIC – The African Network Information Center	15
ALAC – At-large Advisory Committee	15
APNIC – The Asia Pacific Network Information Centre	16
ARIN – American Registry for Internet Numbers	17
Address Supporting Organization.....	17
Autonomous System (“AS”) Numbers	17

B

Bottom-up Processes	18
---------------------------	-----------

C

ccNSO – The Country-Code Names Supporting Organization	19
ccTLD – Country Code Top Level Domain	19
Consensus	20

D

DNS – Domain Name System	21
Domain Name Resolvers	21

F

Five-Year Operating Plan	22
--------------------------------	----

G

GAC – Governmental Advisory Committee	23
GNSO – Generic Names Supporting Organization	23
gTLD – Generic Top level Domain.....	24

I

IANA – Internet Assigned Numbers Authority.....	26
ICANN – The Internet Cooperation for Assigned Names and Numbers	26
Identifier Ecosystem.....	27
Identifier Registration Data/Services	27
IDNs – Internationalized Domain Names	28
IETF – Internet Engineering Task Force	29
Internet Governance Ecosystem.....	29
IPv4/6 – Internet Protocol v4/6	30
ISOC – The Internet Society	31
ISP – Internet Service Provider.....	31

L

LACNIC – Latin American and Caribbean Internet Addresses Registry	32
---	-----------

M

Multistakeholder Approach	33
---------------------------------	-----------

N

NETmundial Principles	34
NTIA – National Telecommunications and Information Administration	34

O

OSC – Operating Steering Committee	35
--	-----------

P

PDP – Policy Development Process	36
Phishing	36
PPSC – Policy Process Steering Committee	37
Protocol Parameter	37

R

Regional Engagement Activities	38
Registrar	38
Registry	39

12 Internet Governance Technical Terms

RSEP – Registry Services Evaluation Process	39
Resiliency – Security, Stability & Resiliency (SSR).....	40
Review Mechanisms	40
RGP – Redemption Grace Period	40
RIPE and RIPE NCC – Réseaux IP Européens	41
RIR – Regional Internet Registry	42
Root Servers	42
Root Zone	42
Routing System	43

S

Security-Security, Stability & Resiliency (SSR)	44
SO – Supporting Organizations	44
SSAC – Security and Stability Advisory Committee	45
Stability-Security, Stability & Resiliency (SSR)	45
Stakeholders	46
Strategy Panels	46

T

TLD – Top-level Domain	47
------------------------------	-----------

U

UDRP – Uniform Dispute Resolution Policy	48
--	-----------

Unique Identifier Health	48
--------------------------------	-----------

Unique Identifiers	49
--------------------------	-----------

W

W3C – World Wide Web Consortium	50
---------------------------------------	-----------

WHOIS	50
-------------	-----------

WIPO – World Intellectual Property Organization	51
---	-----------

A

Advisory Committee

คณะกรรมการที่ปรึกษา

คณะกรรมการที่ปรึกษาประกอบด้วยคณะผู้แทนจากประชาคมอินเทอร์เน็ต ทำหน้าที่ให้คำแนะนำเชิงนโยบายและเรื่องอื่นๆ แก่องค์กรความร่วมมือด้านการจัดสรรชื่อและหมายเลขทางอินเทอร์เน็ต (Internet Cooperation for Assigned Names and Numbers – ICANN) ซึ่งเป็นองค์กรที่มีหน้าที่บริหารทรัพยากรโดเมนและจัดสรรที่อยู่ไอพีของโลก โดยมีทั้งสมาชิกทั้งที่แต่งตั้งขึ้นตามบทบัญญัติของ ICANN และที่แต่งตั้งขึ้นตามความเหมาะสม ทั้งนี้ คณะกรรมการที่ปรึกษาไม่มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการใดๆ ในนามของ ICANN แต่จะเป็นผู้ที่คอยรายงานผลการศึกษาต่างๆ และให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการบริหาร ICANN

Affirmation of Commitments Reviews

การทบทวนตามความตกลงเชิงพันธกิจ

ความตกลงเชิงพันธกิจ (Affirmation of Commitments) มีบทบัญญัติเฉพาะว่าด้วยการทบทวนวัตถุประสงค์หลักทั้ง 4 ข้อของ ICANN เป็นระยะๆ โดยจะมีกลไกในการประเมินและรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงานของ ICANN ตามวัตถุประสงค์แต่ละข้อ ซึ่งได้แก่ (1) ดำเนินการด้วยความน่าเชื่อถือ มีความโปร่งใส เพื่อประโยชน์ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทั่วโลก (2) สร้างหลักประกันด้านความมั่นคงปลอดภัย เสถียรภาพ และความยืดหยุ่นของระบบชื่อโดเมน (Domain Name System – DNS) (3) ส่งเสริมการแข่งขันเพื่อให้ผู้บริโภคมีทางเลือกที่หลากหลายและเกิดความไว้วางใจ (4) ดำเนินงานตามนโยบายบริการตรวจสอบข้อมูลผู้ถือครองโดเมน (WHOIS)

AfriNIC – The African Network Information Center

ศูนย์สารสนเทศเครือข่ายอินเทอร์เน็ตประจำแอฟริกา

ศูนย์สารสนเทศเครือข่ายอินเทอร์เน็ตประจำแอฟริกาเป็นหน่วยงานทะเบียนอินเทอร์เน็ตประจำภูมิภาคของ ICANN ซึ่งทำหน้าที่ดูแลการจัดสรรและจดทะเบียนที่อยู่ไอพีและบริหารโดเมน สำหรับกลุ่มประเทศในภูมิภาคแอฟริกา

ALAC – At-large Advisory Committee

คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ต

คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษาของ ICANN มีหน้าที่พิจารณาให้คำแนะนำ ICANN ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกัผลประโยชน์ของผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตรายบุคคลในลักษณะประชาคมในวงกว้าง (At-large Community) ในฐานะที่ ICANN เป็นองค์กรเอกชนที่ไม่แสวงหาผลกำไร ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบการจัดการเชิงเทคนิคของระบบชื่อโดเมนและที่อยู่ไอพี ต้องอาศัยการทำงานและโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนของคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตในการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตในวงกว้างเพื่อให้เกิดความชอบธรรมในการดำเนินงานอภิบาลอินเทอร์เน็ต

เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2545 คณะกรรมการบริหาร ICANN ได้ผ่านข้อบัญญัติใหม่ซึ่งเป็นผลจากระบวนการปรับโครงสร้าง ICANN ในปีเดียวกันนั้น กำหนดให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตรวมทั้งองค์กรสนับสนุนการดำเนินงาน (ข้อบัญญัติใหม่ หมวด 11 มาตรา 2 อนุมาตรา 4) โดยให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 15 ธันวาคม 2545 คณะกรรมการที่ปรึกษาผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตประกอบด้วยสมาชิก 15 คน มาจากการคัดเลือกขององค์กรผู้ใช้

งานอินเทอร์เน็ตระดับภูมิภาค 10 คน และจากการคัดเลือกของคณะกรรมการสรรหาของ ICANN อีก 5 คน ทั้งนี้ บทเฉพาะกาลในข้อบัญญัติชั่วคราวได้กำหนดให้คณะกรรมการบริหาร ICANN มีอำนาจแต่งตั้งสมาชิกคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ต (ชั่วคราว) จาก 5 ภูมิภาคทั่วโลก (ICANN แบ่งภูมิภาคการใช้งานอินเทอร์เน็ตเป็น 5 ภูมิภาค ได้แก่ แอฟริกา เอเชีย-แปซิฟิก ยุโรป ลาตินอเมริกาและหมู่เกาะแคริบเบียน และอเมริกาเหนือ) ภูมิภาคละ 2 คน รวมทั้งสิ้น 10 คนก่อนเพื่อให้สามารถดำเนินงานได้ทันที

นอกจากนี้การดำเนินงานของคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตยังได้รับการสนับสนุนจากเครือข่ายโครงสร้างประชาคมผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตในแต่ละภูมิภาค ซึ่งเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นดูแลผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตในท้องถิ่นหรือเป็นกรณีๆ ไป โครงสร้างประชาคมผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตทั้งที่มีอยู่เดิมและที่จัดตั้งขึ้นใหม่เพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าวจะบริหารงานด้วยตนเองและเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตระดับภูมิภาค ซึ่งจะทำหน้าที่กำกับดูแลการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตและการมีส่วนร่วมของประชาชน ทั้งยังเป็นศูนย์รับฟังความคิดเห็นและประสานงานระหว่างผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตในภูมิภาคนั้นกับ ICANN

APNIC – The Asia Pacific Network Information Centre

ศูนย์สารสนเทศเครือข่ายอินเทอร์เน็ตประจำเอเชีย-แปซิฟิก

ศูนย์สารสนเทศเครือข่ายอินเทอร์เน็ตประจำเอเชีย-แปซิฟิกเป็นหน่วยงานทะเบียนอินเทอร์เน็ตประจำภูมิภาคและเป็นองค์กรสมาชิกที่ไม่หวังผลกำไรของ ICANN ทำหน้าที่จัดสรรและจดทะเบียนที่อยู่ไอพีและบริหารโดเมน สำหรับกลุ่มประเทศในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ซึ่งรวมถึงประเทศญี่ปุ่น เกาหลี และออสเตรเลียด้วย

ARIN – American Registry for Internet Numbers

หน่วยทะเบียนหมายเลขอินเทอร์เน็ตประจำอเมริกา

หน่วยทะเบียนหมายเลขอินเทอร์เน็ตประจำอเมริกา เป็นองค์กรสมาชิกที่ไม่หวังผลกำไรของ ICANN ทำหน้าที่จัดสรร จัดทะเบียน และบริหารทรัพยากรอินเทอร์เน็ต ซึ่งประกอบด้วยหมายเลขที่อยู่ไอพี และหมายเลขระบบอิสระ สำหรับประเทศแคนาดา หมู่เกาะแคริบเบียน หมู่เกาะแอตแลนติกเหนือ และสหรัฐอเมริกา รวมทั้งพัฒนานโยบายภายใต้ฉันทามติและส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลและการศึกษาเพื่อให้เกิดความก้าวหน้าในการบริการอินเทอร์เน็ต

Address Supporting Organization

องค์กรสนับสนุนการดำเนินงานด้านหมายเลขที่อยู่

องค์กรสนับสนุนการดำเนินงานด้านหมายเลขที่อยู่ไอพีทำหน้าที่ให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการบริหาร ICANN ในเรื่องนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรและบริหารหมายเลขที่อยู่ไอพี โดยคณะกรรมการบริหารจะมีกรรมการ 2 คนที่มาจากคัดเลือกขององค์กรสนับสนุนการดำเนินงานด้านหมายเลขที่อยู่

Autonomous System (“AS”) Numbers

หมายเลขระบบอิสระ

หมายเลขระบบอิสระคือกลุ่มหมายเลขผู้ประกอบการเครือข่ายที่ช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลการกำหนดเส้นทางแบบพลวัตระหว่างกันได้ ระบบอิสระแต่ละระบบจะประกอบด้วยกลุ่มอุปกรณ์ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตภายใต้นโยบายการกำหนดเส้นทางร่วมกัน ICANN มอบหมายให้หน่วยงานจัดสรรหมายเลขทางอินเทอร์เน็ต (Internet Assigned Numbers Authority – IANA) เป็นผู้ดูแลจัดสรรหมายเลขระบบอิสระ

B

Bottom-up Processes

กระบวนการวางแผนจากล่างขึ้นบน

ในการดำเนินงานและกำหนดนโยบายต่างๆ ICANN จะยึดหลักการพื้นฐานที่ให้คณะกรรมการบริหารวิเคราะห์และตัดสินใจโดยรับฟังความคิดเห็นจากกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งประกอบด้วยผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยตรง ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ต บริษัทต่างๆ ตลอดจนผู้ที่ประสงค์จะมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเป็นสำคัญ หลักการนี้มุ่งหวังให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทุกกระดับมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายต่างๆ อย่างเท่าเทียมกันเท่าที่จะสามารถกระทำได้

ccNSO – The Country-Code Names Supporting Organization

องค์กรสนับสนุนการดำเนินงานด้านโดเมนของประเทศ

องค์กรสนับสนุนการดำเนินงานด้านโดเมนของประเทศเป็นหน่วยงานในสังกัด ICANN ที่ก่อตั้งขึ้นโดยคณะผู้บริหารโดเมนระดับบนสุดตามอักษรย่อของแต่ละประเทศหรือโดเมนของประเทศ ใน พ.ศ. 2546 เพื่อทำหน้าที่เป็นเวทีให้คณะผู้บริหารโดเมนของประเทศได้มาพบปะพูดคุยกันในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวกับโดเมนของประเทศ อันจะนำไปสู่ความร่วมมือทางวิชาการ การเสริมสร้างทักษะของคณะผู้บริหารให้เป็นที่ปรึกษาทางเดียวกัน ตลอดจนช่วยพัฒนาแนวการปฏิบัติที่เป็นเลิศอันเกิดจากความสมัครใจของคณะผู้บริหาร นอกจากนี้ยังมีหน้าที่ให้คำแนะนำแก่ ICANN ในการกำหนดนโยบายระดับโลกที่เกี่ยวข้องกับโดเมนประจำสัญชาติ เช่น การแนะนำชื่อโดเมนประจำสัญชาติที่เป็นสากล สมาชิกขององค์กรประกอบด้วยผู้บริหารโดเมนของประเทศที่มีหน้าที่รับผิดชอบการบริหารชื่อโดเมนของประเทศตามระบบ ISO 3166

ccTLD – Country Code Top Level Domain

โดเมนระดับบนสุดตามอักษรย่อของแต่ละประเทศ

โดเมนระดับบนสุดตามอักษรย่อของแต่ละประเทศหรือโดเมนประจำสัญชาติกำหนดขึ้นใช้แทนชื่อประเทศหรือดินแดนซึ่งเป็นผู้จดทะเบียนโดเมนนั้นๆ ประกอบด้วยตัวอักษรสองตัว เช่น .uk หมายถึงโดเมนที่จดทะเบียนในสหราชอาณาจักร .de หมายถึงโดเมนที่จดทะเบียน

ในเยอรมนี .jp หมายถึงโดเมนที่จดทะเบียนในญี่ปุ่น เป็นต้น กฎและนโยบายเกี่ยวกับการจดทะเบียนโดเมนประจำสัญชาติอาจมีรายละเอียดแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ แต่รหัสของประเทศใดจะสงวนไว้สำหรับการจดทะเบียนโดเมนโดยพลเมืองของประเทศนั้นๆ เท่านั้น

ผู้ให้บริการจดทะเบียนชื่อโดเมน .biz .com .info .name .net และ .org ที่ได้รับการรับรองและมอบอำนาจจาก ICANN บางรายสามารถรับจดทะเบียนชื่อโดเมนประจำสัญชาติได้ด้วย แต่ ICANN ไม่ได้ให้การรับรองผู้ให้บริการรายใดรายหนึ่งให้เป็นผู้รับจดทะเบียนโดเมนประจำสัญชาติโดยเฉพาะ

ผู้ที่ต้องการทราบรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับการจดทะเบียนชื่อโดเมนประจำสัญชาติ ฐานข้อมูลโดเมนประจำสัญชาติและผู้บริหารชื่อโดเมนประจำสัญชาติ สามารถเข้าไปดูรายละเอียดได้ที่ <http://www.iana.org/cctld/cctld.htm>

Consensus

ฉันทามติ

ฉันทามติ เป็นรูปแบบการตัดสินใจเรื่องต่างๆขององค์กรที่สนับสนุนการดำเนินงานของ ICANN โดยแต่ละองค์กรอาจมีแนวทางที่แตกต่างกันไปในการได้มาซึ่งฉันทามติ เช่น รูปแบบของฉันทามติ ที่องค์กรสนับสนุนการดำเนินงานด้านโดเมนสามัญ (GNSO) ใช้ ได้แก่

ฉันทามติที่เป็นเอกฉันท์ ไม่มีผู้ใดในที่ประชุมคัดค้าน (Full Consensus)

ฉันทามติที่เสียงส่วนใหญ่ให้การสนับสนุน มีเพียงส่วนน้อยที่ไม่เห็นด้วย (Consensus)

D

DNS – Domain Name System

ระบบชื่อโดเมน

ระบบชื่อโดเมนช่วยให้ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตสามารถทราบประเภทของเว็บไซต์ที่เข้าใช้งานได้ง่าย โดยปกติคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตทุกเครื่องจะมีหมายเลขที่อยู่ประจำเครื่อง คล้ายๆ กับหมายเลขโทรศัพท์ แต่มีจำนวนตัวเลขมากกว่า เรียกว่า เลขที่อยู่ไอพี (Internet Protocol – IP) ซึ่งยากแก่การจดจำ การใช้ชื่อโดเมนจึงช่วยอำนวยความสะดวกในการใช้งานอินเทอร์เน็ต เพียงแค่จำชื่อโดเมน ไม่ต้องจำเลขที่อยู่ไอพี เช่น แทนที่จะต้องพิมพ์ 207.151.1593 ก็พิมพ์เพียงแค่ www.internic.net เท่านั้น ระบบชื่อโดเมนจึงเปรียบเสมือนอุปกรณ์ช่วยจำที่อยู่ทางอินเทอร์เน็ต

เมื่อมีผู้พิมพ์ชื่อโดเมนเพื่อเข้าสู่เว็บไซต์ใดเว็บไซต์หนึ่ง ระบบชื่อโดเมนจะแปลชื่อดังกล่าวเป็นหมายเลขที่อยู่ไอพี แล้วจึงเชื่อมต่อไปยังเว็บไซต์นั้นๆ นอกจากนี้ ระบบชื่อโดเมนยังช่วยทำให้อีเมลสามารถใช้งานได้อย่างเหมาะสมและส่งถึงผู้รับได้อย่างถูกต้องด้วย

Domain Name Resolvers

รีโซลเวอร์

รีโซลเวอร์คือซอฟต์แวร์ที่ติดตั้งมากับเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อเชื่อมต่อเครือข่ายหรือผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต ทำหน้าที่สอบถามหมายเลขไอพีไปยังรูตเซิร์ฟเวอร์ เมื่อผู้ใช้คอมพิวเตอร์ต้องการเชื่อมต่อกับเว็บไซต์ใดๆ รีโซลเวอร์จะส่งชื่อโดเมนไปยังเซิร์ฟเวอร์เพื่อทำการแปลรหัสเป็นหมายเลขไอพี

F

Five-Year Operating Plan

แผนการดำเนินงานระยะห้าปี

แผนการดำเนินงานระยะห้าปีของ ICANN จัดทำขึ้นเพื่อกำหนดทิศทาง การดำเนินงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ และเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนยุทธศาสตร์ แผนการดำเนินงานระยะห้าปีช่วยกำกับการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ แผนการดำเนินงานระยะหนึ่งปี และการใช้งบประมาณ ให้สอดคล้องกัน โดยกำหนดผลที่ต้องการ (ปัจจัยความสำเร็จ) วิธีการวัดความก้าวหน้าในการดำเนินงาน (ดัชนีชี้วัดความสำเร็จของงาน) ความเสี่ยงในการดำเนินงาน การทำงานร่วมกัน รวมทั้งทรัพยากรที่จำเป็นในการบรรลุเป้าหมาย

GAC – Governmental Advisory Committee

คณะกรรมการที่ปรึกษาฝ่ายรัฐบาล

คณะกรรมการที่ปรึกษาฝ่ายรัฐบาลประกอบด้วยผู้แทนที่มาจาก การแต่งตั้งของรัฐบาล องค์กรรัฐจากประเทศต่างๆ องค์กรสนธิสัญญา และกลุ่มประเทศเศรษฐกิจที่สำคัญ มีหน้าที่ให้คำแนะนำแก่ คณะกรรมการบริหารของ ICANN ในเรื่องที่เป็นข้อกังวลของรัฐบาล ชาติต่างๆ รวมทั้งเป็นเวทีสำหรับการพูดคุยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความ สนใจและข้อกังวลของรัฐบาลประเทศต่างๆ เช่น ผลประโยชน์ของ ผู้บริโภค ด้วยเหตุที่เป็นคณะกรรมการที่ปรึกษา จึงไม่มีอำนาจหน้าที่ ในการดำเนินการใดๆ แทน ICANN ทำได้เพียงรายงานผลการศึกษา และให้คำแนะนำแก่ ICANN เท่านั้น หากต้องการข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับ คณะกรรมการที่ปรึกษาฝ่ายรัฐบาล สามารถเข้าไปดูรายละเอียด ได้ที่เว็บไซต์ของ GAC

GNSO – Generic Names Supporting Organization

องค์กรสนับสนุนการดำเนินงานด้านชื่อโดเมนทั่วไป

องค์กรสนับสนุนการดำเนินงานด้านชื่อโดเมนทั่วไป เป็นหน่วยงาน ที่สืบทอดภารกิจขององค์กรสนับสนุนการดำเนินงานด้านชื่อโดเมน (Domain Name Supporting Organization – DNSO) ทำหน้าที่ เกี่ยวข้องกับการกำหนดและบริหารชื่อโดเมนระดับบนสุดแบบทั่วไป

องค์กรสนับสนุนการดำเนินงานด้านชื่อโดเมนทั่วไปประกอบด้วยกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ต 6 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มธุรกิจและการพาณิชย์ กลุ่มผู้ดูแลฐานข้อมูลชื่อโดเมนระดับบนสุดแบบทั่วไป กลุ่มผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต กลุ่มที่แสวงหาผลกำไร กลุ่มผู้ให้บริการจดทะเบียนชื่อโดเมน และกลุ่มหมายเลขไอพี

gTLD – Generic Top level Domain

โดเมนระดับบนสุดแบบทั่วไป

ชื่อโดเมนระดับบนสุดส่วนใหญ่จะประกอบด้วยตัวอักษร 3 ตัวหรือมากกว่านั้น มักเรียกกันโดยทั่วไปว่า “โดเมนระดับบนสุดแบบทั่วไป” (gTLD) ซึ่งยังแบ่งได้เป็นโดเมนที่มีผู้สนับสนุน (Sponsored TLD – sTLD) และโดเมนที่ไม่มีผู้สนับสนุน (Unsponsored TLD – uTLD) ซึ่งจะได้อธิบายรายละเอียดต่อไป

ในช่วงทศวรรษ 1980 (พ.ศ. 2523-2532) มีการกำหนดชื่อโดเมนทั้งหมด 7 โดเมน ได้แก่ .com .edu .gov .int .mil .net และ .org โดยโดเมน .com .net และ .org เป็นโดเมนทั่วไป เว็บไซต์ส่วนใหญ่จะจดทะเบียนภายใต้โดเมนใดโดเมนหนึ่งใน 3 โดเมนนี้ ส่วนอีก 4 โดเมนนั้นเป็นโดเมนที่จำกัดเฉพาะเว็บไซต์บางประเภทเท่านั้น

ในช่วง 12 ปีหลังจากนั้น ได้มีอภิปรายกันอย่างกว้างขวางเกี่ยวกับการกำหนดชื่อโดเมนระดับบนสุดแบบทั่วไปเพิ่มเติม จนกระทั่ง ในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2543 จึงได้มีการกำหนดโดเมนใหม่อีก 7 โดเมน ซึ่งทยอยนำมาใช้ใน พ.ศ. 2544 และ 2545 โดเมนใหม่นี้มี 4 โดเมนที่ไม่มีผู้สนับสนุน ได้แก่ .biz .info .name และ .pro ส่วนอีก 3 โดเมนคือ .aero .coop และ .museum เป็นโดเมนประเภทที่มีผู้สนับสนุน

กล่าวโดยสรุป โดเมนที่ไม่มีผู้สนับสนุนเป็นโดเมนทั่วไปที่เปิดใช้งานภายใต้นโยบายของประชาคมอินเทอร์เน็ตโลกตามขั้นตอนของ ICANN ส่วนโดเมนที่มีผู้สนับสนุนจะเป็นโดเมนเฉพาะกลุ่ม ซึ่งได้รับการสนับสนุนโดยตัวแทนของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งที่เกี่ยวข้องหรือใช้ประโยชน์จากโดเมนนั้นโดยตรง ดังนั้น ผู้ที่ให้การสนับสนุนจึงมีหน้าที่รับผิดชอบการกำหนดนโยบายของกลุ่มในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับชื่อโดเมน

ในที่นี้ผู้สนับสนุนหมายถึงองค์กรที่ทำหน้าที่กำหนดนโยบายแทนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเกี่ยวกับการใช้งานโดเมนของกลุ่มนั้นๆ โดเมนระดับบนสุดที่มีผู้สนับสนุนจึงมีกฎการใช้งานซึ่งระบุวัตถุประสงค์ของการใช้งานโดเมนไว้อย่างชัดเจน ผู้สนับสนุนมีหน้าที่ในการพัฒนาโยบายในเรื่องต่างๆ ที่ได้รับมอบหมายเพื่อให้การใช้งานโดเมนนั้นอำนวยความสะดวกแก่กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการใช้งานโดเมนดังกล่าวโดยตรง กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียนี้เรียกกันโดยทั่วไปว่า ประชาคมโดเมนระดับบนสุดที่มีผู้สนับสนุน (Sponsored TLD Community) นอกจากนี้ ผู้สนับสนุนยังมีหน้าที่พิจารณาคัดเลือกผู้ประกอบการที่สามารถขอจดทะเบียนชื่อโดเมน และกำหนดบทบาทของผู้ให้บริการจดทะเบียนชื่อโดเมนและความสัมพันธ์ระหว่างผู้ให้บริการจดทะเบียนชื่อโดเมนและผู้ดูแลฐานข้อมูล

ชื่อโดเมน ผู้สนับสนุนจะทำหน้าที่แทนกลุ่มเจ้าของโดเมนภายใต้หลักของความเป็นธรรมและสอดคล้องกับเป้าหมายของประชาคมโดเมนระดับบนสุดที่มีผู้สนับสนุน

IANA – Internet Assigned Numbers Authority

หน่วยงานจัดสรรหมายเลขทางอินเทอร์เน็ต

หน่วยงานจัดสรรหมายเลขทางอินเทอร์เน็ตเป็นหน่วยงานของ ICANN ที่เริ่มดำเนินงานตั้งแต่ พ.ศ. 2541 มีหน้าที่ในการจัดสรรและกำกับดูแลการใช้งานหมายเลขต่างๆ ทางอินเทอร์เน็ตในนามของประชาคมอินเทอร์เน็ตโลก ความรับผิดชอบหลักคือการดูแลระบบฐานข้อมูลรหัสและหมายเลขทางเทคนิคของไอพีต่างๆ การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับรูตโซน (Root Zone) ของระบบชื่อโดเมน และการจัดสรรทรัพยากรหมายเลขทางอินเทอร์เน็ต

ICANN – The Internet Cooperation for Assigned Names and Numbers

องค์กรความร่วมมือด้านการจัดสรรชื่อและหมายเลขทางอินเทอร์เน็ต

องค์กรความร่วมมือด้านการจัดสรรชื่อและหมายเลขทางอินเทอร์เน็ต หรือ ICANN เป็นองค์กรความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนระดับสากลที่ไม่แสวงหาผลกำไร มีหน้าที่รับผิดชอบการจัดสรรพื้นที่สำหรับที่อยู่ไอพี การกำหนดทรัพยากรที่ใช้ในการจำแนกโปรโตคอลการบริหารจัดการระบบชื่อโดเมนระดับบนสุดแบบทั่วไปและระบบชื่อโดเมนประจำสัญชาติ ตลอดจนการบริหารระบบรูตเซิร์ฟเวอร์ ซึ่งแต่เดิมนั้นเป็นหน้าที่ของหน่วยงานจัดสรรหมายเลขทางอินเทอร์เน็ตหรือ

IANA และหน่วยงานอื่นๆ ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐบาลสหรัฐฯ ในปัจจุบัน ICANN ทำหน้าที่ในส่วนของ IANA โดยมีเป้าหมายเพื่อรักษาเสถียรภาพในการใช้งานอินเทอร์เน็ต ส่งเสริมให้เกิดการแข่งขัน ดำเนินงานให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาคมอินเทอร์เน็ตโลก รวมทั้งพัฒนานโยบายที่เหมาะสมกับพันธกิจโดยยึดหลักจรรยาบรรณและกระบวนการตัดสินใจจากล่างขึ้นบน

Identifier Ecosystem

ระบบนิเวศทางอินเทอร์เน็ต

ระบบนิเวศคือระบบความสัมพันธ์ทางธรรมชาติในสิ่งแวดล้อมหนึ่งๆ ซึ่งอาจหมายถึงโครงข่ายปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตด้วยกัน และระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งแวดล้อม โดยนัยนี้ อินเทอร์เน็ตจึงถือเป็นระบบนิเวศประเภทหนึ่งซึ่งประกอบด้วยโครงข่ายปฏิสัมพันธ์ระหว่างองค์กรและประชาคมต่างๆ ที่ทำงานร่วมกันตามบทบาทของตน

ระบบนิเวศทางอินเทอร์เน็ตประกอบด้วยองค์กรต่างๆ และกระบวนการที่ก่อให้เกิดการประสานความร่วมมือและการบริหารจัดการทรัพยากรอินเทอร์เน็ตโลกให้สามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพ องค์กรเหล่านี้ประกอบด้วยองค์กรด้านวิศวกรรมและเทคโนโลยี ผู้ประกอบการเครือข่าย องค์กรบริหารทรัพยากร ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ต หน่วยงานพาณิชย์และไม่พาณิชย์ นักการศึกษา ผู้กำหนดนโยบาย รัฐบาล และผู้บังคับใช้กฎหมาย

Identifier Registration Data/Services

ข้อมูล/บริการจดทะเบียนทรัพยากรที่ใช้ระบุตัวตน

ผู้ดูแลฐานข้อมูลชื่อโดเมนและผู้ให้บริการจดทะเบียนชื่อโดเมนเป็นผู้ให้บริการจดทะเบียนและเชื่อมโยงข้อมูลการจดทะเบียนชื่อโดเมน ข้อมูลเหล่านี้เรียกว่าข้อมูลผู้ถือครองโดเมน (WHOIS) ผู้ที่สนใจสามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ <http://whois.icann.org/en/about-whois>

IDNs – Internationalized Domain Names

ชื่อโดเมนนานาชาติ

ชื่อโดเมนนานาชาติหมายถึงชื่อโดเมนที่เขียนด้วยตัวอักษรภาษาอื่น นอกเหนือจากภาษาอังกฤษ (a-z) ตัวอักษรเหล่านั้นอาจเป็นตัวอักษรภาษาละตินซึ่งมีเครื่องหมายการออกเสียงกำกับเช่นเดียวกับภาษาในยุโรปหลายภาษา ภาษาอารบิก ภาษาจีน นอกจากนี้ ในบางภาษายังมีการใช้ตัวเลขอื่นๆ นอกเหนือจากตัวเลขอารบิก 0-9 ในระบบชื่อโดเมนจะใช้ตัวอักษรภาษาละตินและตัวเลขอารบิกเป็นรหัสอักษรแทนตัวอักษรหนึ่งๆ เรียกว่า รหัสแอสกี (American Standard Code for International Interchange– ASCII) นอกจากนี้ ชื่อโดเมนยังอาจเข้ารหัสโดยใช้รหัสยูนิโคด (Unicode Characters) ด้วย

กฎของการขอลงทะเบียนชื่อโดเมนกำหนดไว้ว่าชื่อโดเมนที่จะเก็บเข้าในระบบชื่อโดเมนใดจะต้องเข้ารหัสแอสกีตามที่กำหนดและ/หรือใช้เครื่องหมายยัติภังค์ (-) เท่านั้น ดังนั้นชื่อโดเมนต่างๆ ที่เข้ารหัสยูนิโคดจะต้องได้รับการแปลงรหัสเป็นรหัสแอสกีก่อนจึงจะสามารถจัดเก็บในระบบชื่อโดเมนได้

เมื่อพูดถึงรหัสชื่อโดเมน มักมีผู้ใช้คำว่า A-Label U-Label และ LDH Label ทั้งสามคำมีความแตกต่างกันดังนี้

โดยทั่วไป ชื่อโดเมนหนึ่งๆ จะประกอบด้วยชุดป้ายชื่อ (Label) ซึ่งใช้จุด (.) เป็นตัวแบ่งระหว่างป้ายชื่อ รหัสแอสกีของชื่อโดเมนที่เป็นสากลจะเรียกว่า A-Label การทำงานทุกอย่างของระบบชื่อโดเมนจะใช้รหัส A-Label เป็นหลัก ส่วนรหัสยูนิโคดซึ่งผู้ใช้งานบางรายต้องการใช้สำหรับชื่อโดเมนจะเรียกว่า U-Label ยกตัวอย่างเช่นคำ **พรีก้า** (การทดสอบ) ในภาษาฮินดี ใช้รหัสยูนิโคดเพื่อแทนตัวอักษรทวนาศรี เมื่อจะแปลงรหัสเป็นแอสกี ต้องใช้การเข้ารหัสแอสกีที่เทียบเคียงได้ (ASCII Compatible Encoding – ACE) ทำให้ได้รหัส A-Label เป็น xn – 11b5bs1di

ส่วนชื่อโดเมนที่ใช้รหัสแอสกีร่วมกับตัวเลขและเครื่องหมายยัติภังค์ จะเรียกว่า LDH Label ถึงแม้ A-Label และ LDH-Label จะมีส่วนที่เหมือนกันอยู่ แต่ชื่อโดเมนที่ใช้รหัส LDH Label เช่น icann.org จะไม่ถือว่าเป็นชื่อโดเมนนานาชาติ

IETF – Internet Engineering Task Force

คณะทำงานเฉพาะกิจด้านวิศวกรรมอินเทอร์เน็ต

คณะทำงานเฉพาะกิจด้านวิศวกรรมอินเทอร์เน็ตเป็นหน่วยงานขนาดใหญ่ที่ประกอบด้วยผู้ออกแบบเครือข่าย ผู้ประกอบการเครือข่าย ผู้ซื้อ และนักวิจัย และยังเปิดกว้างสำหรับผู้สนใจในเรื่องการพัฒนาสถาปัตยกรรมอินเทอร์เน็ตและการใช้งานอินเทอร์เน็ตอย่างไม่ติดขัด¹ คณะทำงานนี้เป็นผู้พัฒนามาตรฐานอินเทอร์เน็ต รวมทั้งกำหนดมาตรฐานชุดโพรโทคอลสำหรับการทำงานอินเทอร์เน็ต เช่น มาตรฐานชุดโพรโทคอล TCP/IP

Internet Governance Ecosystem

ระบบนิเวศการอภิบาลอินเทอร์เน็ต

ระบบนิเวศการอภิบาลอินเทอร์เน็ตเป็นระบบเครือข่ายที่เชื่อมโยงสถาบัน องค์กร และประชาคมต่างๆ ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของอินเทอร์เน็ตและการใช้งานอินเทอร์เน็ตเข้าด้วยกัน โดยต่างมีบทบาท ความรับผิดชอบของตน รวมทั้งภารกิจที่ต้องกระทำร่วมกัน

¹ <https://www.ietf.org/about/>

IPv4/6 – Internet Protocol v4/6

อินเทอร์เน็ตโปรโตคอลหรือไอพี

อินเทอร์เน็ตโปรโตคอลเป็นระเบียบวิธีสำหรับการสื่อสารในการทำงานของอินเทอร์เน็ต ช่วยให้อุปกรณ์ต่างๆ ในเครือข่ายสามารถสื่อสารเชื่อมโยงกันได้ อุปกรณ์หรือบริการทางอินเทอร์เน็ตแต่ละอย่างจะมีหมายเลขที่อยู่ไอพีเฉพาะอย่างน้อยหนึ่งชุด ซึ่งแตกต่างจากอุปกรณ์หรือบริการอื่นๆ หมายเลขที่อยู่ไอพีจะประกอบด้วยชุดตัวเลขจำนวนหนึ่ง และการตั้งชื่อโดเมนจะใช้ชื่อที่เหมาะสมกับผู้ใช้ในการกำหนดที่อยู่ของอุปกรณ์และบริการนั้นๆ

ที่อยู่ไอพีที่นิยมใช้ในปัจจุบันมี 2 เวอร์ชัน คือ เวอร์ชัน 4 (IPv4) และ เวอร์ชัน 6 (IPv6)

ไอพี เวอร์ชัน 4 ได้รับการพัฒนาขึ้นราวต้นทศวรรษ 1980 (พ.ศ. 2523-2533) สามารถรองรับที่อยู่ไอพีได้ 4 พันล้านหมายเลข ซึ่งเกือบทั้งหมดได้รับการจัดสรรให้ผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตและผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ต เลขที่อยู่ไอพี เวอร์ชัน 4 ประกอบด้วยเลข 4 ชุด มีจุดคั่นระหว่างชุด เช่น 193.0.2.53

ไอพี เวอร์ชัน 6 เป็นเลขไอพีรุ่นต่อจากเวอร์ชัน 4 ใช้ตัวเลข 128 บิต กำหนดที่อยู่ รองรับที่อยู่ไอพีได้ถึง 340x1036 หมายเลข ตัวอย่างเลขที่อยู่ไอพี เวอร์ชัน 6 เช่น 2001:0db8::53

การพัฒนาไอพี เวอร์ชัน 6 มุ่งหวังให้เป็นระบบที่ใช้งานร่วมกันได้ดีกว่าเวอร์ชัน 4 โดยกระบวนการพัฒนายังคงดำเนินต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม การนำเวอร์ชัน 6 มาใช้ต้องอาศัยเทคโนโลยีการแปลงรหัส เพราะเวอร์ชัน 4 และเวอร์ชัน 6 เป็นระบบที่ทำงานคู่ขนานกัน ไม่สามารถนำมาแทนกันได้ทันที

ISOC – The Internet Society

ประชาคมอินเทอร์เน็ต

ประชาคมอินเทอร์เน็ตเป็นองค์กรระหว่างประเทศเพื่อประสานความร่วมมือด้านเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตและการสร้างเครือข่ายอินเทอร์เน็ตระหว่างประเทศ รวมทั้งการใช้งานอินเทอร์เน็ตและเครือข่าย เป็นองค์กรที่เปิดกว้างให้ผู้ที่สนใจสมัครเข้าเป็นสมาชิกได้

ISP – Internet Service Provider

ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต

ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตหมายถึงบริษัทซึ่งให้บริการการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตแก่องค์กรและ/หรือบุคคลทั่วไป ซึ่งครอบคลุมการเข้าถึงเว็บไซต์ต่างๆ อีเมล การสื่อสารผ่านข้อมูลและเสียง (Voice Over Internet Protocol – VoIP) ตลอดจนแอปพลิเคชันต่างๆ

LACNIC – Latin American and Caribbean Internet Addresses Registry

หน่วยทะเบียนที่อยู่ทางอินเทอร์เน็ตประจำลาตินอเมริกาและหมู่เกาะแคริบเบียน

หน่วยทะเบียนที่อยู่ทางอินเทอร์เน็ตประจำลาตินอเมริกาและหมู่เกาะแคริบเบียนเป็นหน่วยทะเบียนที่อยู่ทางอินเทอร์เน็ตที่กำกับดูแลการจดทะเบียนรายชื่อโดเมนในกลุ่มประเทศลาตินอเมริกาและหมู่เกาะแคริบเบียน

M

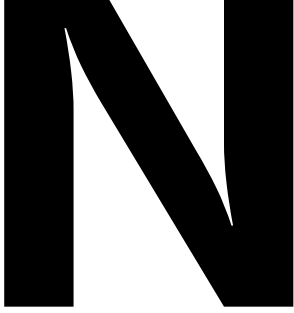
Multistakeholder Approach

แนวทางการอภิบาลอินเทอร์เน็ตแบบผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลายภาคส่วน

แนวทางการอภิบาลอินเทอร์เน็ตแบบผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลายภาคส่วนเป็นกรอบการทำงานขององค์กรหรือโครงสร้างการอภิบาลอินเทอร์เน็ตและการกำหนดนโยบายที่มุ่งเน้นให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากภาคส่วนต่างๆ เข้ามาร่วมมือกัน พูดยุทธและตัดสินใจร่วมกัน ตลอดจนการนำมาตรการต่างๆ ไปใช้เพื่อแก้ปัญหาหรือเพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

การดำเนินงานของ ICANN ตามแนวทางนี้จะให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากภาคส่วนต่างๆ ทั่วโลก ซึ่งมีความสนใจเรื่องการกำหนดหมายเลขทางอินเทอร์เน็ต การตั้งชื่อ และโปรโตคอล ได้มาร่วมกันจัดตั้งองค์กรสนับสนุนต่างๆ รวมทั้งกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตและคณะกรรมการที่ปรึกษา และตกลงร่วมกันที่จะดำเนินงานอย่างเปิดเผย โปร่งใส ยึดหลักฉันทามติ และตัดสินใจจากล่างขึ้นบน

NETmundial Principles

หลักการของเน็ตมุนเดียล

การประชุมเน็ตมุนเดียลที่นครเซาเปาโล ประเทศบราซิล เมื่อวันที่ 23-24 เมษายน พ.ศ. 2557 เป็นครั้งแรกที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากภาคส่วนต่างๆ ได้ร่วมกันจัดการประชุมขึ้นเพื่อพูดคุยกันเกี่ยวกับอนาคตของการอภิบาลอินเทอร์เน็ต และได้มีการกำหนดหลักการร่วมกัน รวมทั้งคำนิยามสำคัญที่เป็นประโยชน์ต่อการกำหนดกรอบการอภิบาลอินเทอร์เน็ตที่ดำเนินอยู่ให้เป็นไปโดยชอบธรรม มีประสิทธิภาพครอบคลุม และเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากภาคส่วนต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วม ที่ประชุมได้ประกาศเจตนารมณ์ชัดเจนว่าอินเทอร์เน็ตถือเป็นทรัพยากรของโลกที่ต้องได้รับการบริหารจัดการเพื่อผลประโยชน์ของสาธารณชน

NTIA – National Telecommunications and Information Administration

หน่วยงาน กสทช. ของสหรัฐ

หน่วยงาน กสทช. ของสหรัฐเป็นหน่วยงานฝ่ายบริหารในสังกัดกระทรวงพาณิชย์ของสหรัฐอเมริกา มีหน้าที่หลักในการให้คำแนะนำแก่ประธานาธิบดีในเรื่องนโยบายด้านการข้อมูลและโทรคมนาคม และได้ทำสัญญาความร่วมมือทางวิชาการกับ ICANN ในเรื่องระบบชื่อและที่อยู่โดเมน

O

OSC – Operating Steering Committee

คณะกรรมการกำกับดูแลการดำเนินงาน

คณะกรรมการกำกับดูแลการดำเนินงานทำหน้าที่ประสานงาน ให้คำแนะนำ และตรวจสอบเมื่อมีความเปลี่ยนแปลงใดๆ ในการดำเนินงานขององค์กรสนับสนุนการดำเนินงานด้านชื่อโดเมนทั่วไป (GNSO) และกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ต เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการดำเนินงานของ GNSO กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และกลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ต รวมทั้งประสิทธิภาพของการสื่อสารภายในองค์กรของ GNSO และการสื่อสารประสานงานระหว่าง GNSO กับหน่วยงานอื่นๆ ของ ICANN

P

PDP – Policy Development Process

กระบวนการพัฒนานโยบาย

ตามบทบัญญัติของ ICANN กระบวนการพัฒนานโยบายประกอบด้วยขั้นตอนที่เป็นทางการหลายขั้นตอน นับตั้งแต่การเริ่มต้นร่างนโยบาย การตรวจสอบทั้งภายในและภายนอก การกำหนดกรอบเวลา และการอนุมัตินโยบาย ซึ่งต้องมีการประสานงานกับระบบทรียาการที่ใช้ระบุตัวตนที่ไม่ซ้ำในอินเทอร์เน็ตโลก

Phishing

การหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ต

การหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ตอาจกระทำโดยการใช้อุบายทางวิศวกรรมสังคมและทางเทคนิคต่างๆ เพื่อขโมยข้อมูลส่วนบุคคลหรือข้อมูลบัญชีการเงินของคุณ มีการใช้เทคนิคทางวิศวกรรมสังคมสร้างอีเมลปลอมเพื่อล่อลวงผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตให้เข้าสู่หน้าเว็บไซต์ที่หลอกให้เปิดเผยข้อมูลทางการเงิน เช่น หมายเลขบัตรเครดิต ชื่อเจ้าของบัญชี รหัสผ่าน รวมทั้งหมายเลขประกันสังคม

ผู้ที่ทำการหลอกลวงทางอินเทอร์เน็ตจะแอบอ้างชื่อธนาคาร สถาบันการเงินเจ้าของบัตรเครดิต หรือแม้แต่ร้านค้าอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตหลงเชื่อ หรือมีการฝังโปรแกรมลูกเล่นทางเทคนิคลงในคอมพิวเตอร์เพื่อขโมยข้อมูลจากผู้ใช้งานโดยตรง โดยมักมักใช้โปรแกรม Trojan ซึ่งเป็นสปายแวร์ที่สามารถจดจำการกดแป้นพิมพ์คอมพิวเตอร์ได้ นอกจากนี้ ยังอาจเข้าแทรกแซงระบบการจับคู่ชื่อโดเมนกับที่อยู่ไอพี ทำให้สามารถเปิดหน้าเว็บปลอมเพื่อลวงข้อมูลของผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตได้โดยที่ผู้นั้นไม่ทันได้รู้ตัวหรือเข้าใจผิดว่าได้เข้าสู่หน้าเว็บไซต์จริงๆ ที่ตนต้องการแล้ว

PPSC – Policy Process Steering Committee

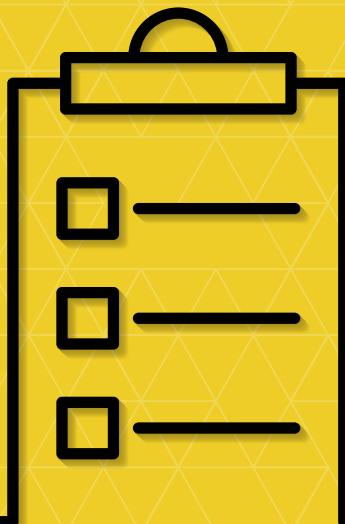
คณะกรรมการกำกับดูแลการพัฒนานโยบาย

คณะกรรมการกำกับดูแลการพัฒนาโยบายทำหน้าที่ตรวจสอบและให้คำแนะนำเกี่ยวกับกระบวนการต่างๆ ในการพัฒนาโยบายขององค์กรสนับสนุนการดำเนินงานด้านชื่อโดเมนทั่วไป (GNSO) รวมถึงการใช้งานคณะทำงานต่างๆ และแนะนำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

Protocol Parameter

ค่าพารามิเตอร์ของโปรโตคอล

ค่าพารามิเตอร์ของโปรโตคอลประกอบด้วยค่าที่ใช้ระบุตัวตนภายในที่ช่วยทำให้คอมพิวเตอร์เครื่องหนึ่งๆ สามารถติดต่อสื่อสารกับเครื่องอื่นๆ ได้ ในการทำงานของหน่วยงานจัดสรรหมายเลขทางอินเทอร์เน็ต (IANA) ซึ่งปัจจุบันอยู่ในความรับผิดชอบของ ICANN นั้น จะบริหารพารามิเตอร์ของโปรโตคอลโดยการดูแลรักษาและหมายเลขต่างๆ ที่ใช้ในหมายเลขไอพีโดยความร่วมมือกับคณะทำงานเฉพาะกิจด้านวิศวกรรมอินเทอร์เน็ต (IETF)

R

Regional Engagement Activities

กิจกรรมการมีส่วนร่วมในระดับภูมิภาค

ทีมประสานการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียระดับโลกของ ICANN จะติดต่อประสานงานกับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในระดับภูมิภาคเพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมระดับภูมิภาค ไม่ว่าจะโดยการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ หรือการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการทำงานของ ICANN ผ่านกิจกรรมหลากหลายรูปแบบ เช่น การประชุม การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ การฝึกอบรม เป็นต้น

Registrar

ผู้ให้บริการจดทะเบียนชื่อโดเมน

ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตสามารถจดทะเบียนชื่อโดเมนที่ลงท้ายด้วย .aero .biz .com .coop .info .museum .name .net .org และ .pro ได้กับผู้ให้บริการจดทะเบียนชื่อโดเมนซึ่งเปิดแข่งขันกันอยู่หลายบริษัท ผู้ใช้งานสามารถตรวจสอบรายชื่อบริษัทเหล่านี้ได้จากนามานุกรมบริษัทผู้ให้บริการจดทะเบียนชื่อโดเมนที่ได้รับการรับรองจาก ICANN

ในการขอจดทะเบียนชื่อโดเมน ผู้ให้บริการจดทะเบียนชื่อโดเมนจะขอข้อมูลเชิงเทคนิคและข้อมูลสำหรับติดต่อกับผู้จดทะเบียนแล้วจะบันทึกข้อมูลสำหรับติดต่อไว้ ส่วนข้อมูลเชิงเทคนิคจะส่งไปยังฐานข้อมูลกลางหรือทะเบียนชื่อโดเมน ซึ่งจะแบ่งปันข้อมูลนี้กับคอมพิวเตอร์เครื่องอื่น ทำให้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตรายอื่นสามารถเข้าสู่เว็บไซต์ที่จดทะเบียนหรือส่งอีเมลถึงผู้จดทะเบียนเว็บไซต์ได้ นอกจากนี้ผู้จดทะเบียนจะต้องทำสัญญาจดทะเบียนกับผู้ให้บริการจดทะเบียนชื่อโดเมน โดยสัญญาจะระบุเงื่อนไขต่างๆ ในการรับจดทะเบียนและเก็บรักษาชื่อโดเมนนั้นๆ

Registry

ทะเบียนชื่อโดเมน

ทะเบียนชื่อโดเมนหมายถึงฐานข้อมูลหลักของรายชื่อโดเมนทั้งหมดที่จดทะเบียนไว้ในโดเมนระดับบนสุดแต่ละโดเมน โดยมีผู้ดูแลฐานข้อมูลชื่อโดเมนเป็นผู้เก็บฐานข้อมูลหลักและสร้างไฟล์ชุดข้อมูลจำเพาะของแต่ละชื่อโดเมน หรือ Zone File ซึ่งจะช่วยให้ประสิทธิภาพในการเชื่อมโยงคอมพิวเตอร์และโดเมนระดับบนสุดไม่ว่าจะใช้งานจากที่ใดก็ตาม ทั้งนี้ ผู้ใช้งานที่ต้องการจดทะเบียนในโดเมนระดับบนสุด เช่น .biz .com .info .net .name .org ไม่ต้องติดต่อกับผู้ดูแลฐานข้อมูลชื่อโดเมนโดยตรง แต่ให้ติดต่อกับจดทะเบียนกับผู้ให้บริการจดทะเบียนชื่อโดเมนที่ ICANN ให้การรับรองเท่านั้น

RSEP – Registry Services Evaluation Process

การประเมินการบริการทะเบียนชื่อโดเมน

การประเมินการบริการทะเบียนชื่อโดเมนเป็นกระบวนการของ ICANN ในการประเมินการให้บริการจดทะเบียนชื่อโดเมนระดับบนสุดแบบทั่วไป รวมถึงการปรับปรุงข้อสัญญาเพื่อให้การใช้งานอินเทอร์เน็ตมีความมั่นคงปลอดภัย มีเสถียรภาพ และส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันกัน ผู้ที่สนใจสามารถเข้าไปดูรายละเอียดเกี่ยวกับการบริการทะเบียนชื่อโดเมนได้ที่ <http://www.icann.org/en/resources/registries/rsep/archive>

Resiliency – Security, Stability & Resiliency (SSR)

ความยืดหยุ่น

ตามคำจำกัดความในกรอบการดำเนินงานเพื่อความมั่นคงปลอดภัย เสถียรภาพ และความยืดหยุ่นในการใช้งานอินเทอร์เน็ต (Security, Stability & Resiliency–SSR) ของ ICANN “ความยืดหยุ่น” หมายถึง ความสามารถของระบบค่าที่ใช้ระบุตัวตนที่ไม่ซ้ำกันในการสกัดกัน ด้วนกัน และเอาตัวรอดจากการมุ่งร้ายและสถานการณ์อันยุ่งยาก โดยไม่มีผลกระทบต่อการใช้งาน

Review Mechanisms

กลไกการทบทวนตรวจสอบ

กลไกการทบทวนตรวจสอบเป็นกระบวนการในการประเมินการดำเนินงานตามนโยบายหรือตามมติที่ได้ตัดสินใจไปแล้ว ข้อบัญญัติของ ICANN กำหนดกลไกการทบทวนตรวจสอบไว้หลายชุด เพื่อให้แน่ใจว่าการดำเนินงานต่างๆ เป็นไปด้วยความโปร่งใสและน่าเชื่อถือ

RGP – Redemption Grace Period

ช่วงระยะเวลาผ่อนผันการต่ออายุชื่อโดเมน

การที่ชื่อโดเมนถูกลบออกจากระบบทะเบียนเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นและได้รับการร้องเรียนอยู่เนืองๆ ไม่ว่าจะมาจากความผิดพลาด ความเลินเล่อ หรือการทุจริต การถูกลบชื่อโดเมนเช่นนี้ทำให้องค์กร ธุรกิจและผู้บริโภคต่างก็สูญเสียสิทธิในการเข้าถึงเว็บไซต์ มาตรการแก้ไขต่างๆ ที่มีอยู่ในปัจจุบันยังไม่เพียงพอที่จะแก้ปัญหาดังกล่าวได้ ดังนั้น ICANN จึงกำหนดให้มีช่วงเวลาผ่อนผันการต่ออายุชื่อโดเมน เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ใช้บริการ โดยมีหลักการดังนี้

การลบชื่อโดเมนออกจากระบบฐานข้อมูล ไม่ว่าจะอยู่ในช่วงผ่อนผันหรือนอกเวลาผ่อนผันใดๆ ก็ตาม จะให้เวลาก่อนทำการ

ลบ 30 วัน ซึ่งในระหว่างนี้ ผู้จดทะเบียนชื่อโดเมน ผู้ให้บริการจดทะเบียนชื่อโดเมน และ/หรือผู้ดูแลฐานข้อมูลชื่อโดเมน สามารถสืบหาข้อผิดพลาดและแก้ไขข้อผิดพลาดดังกล่าวได้ ในกรณีที่ชื่อโดเมนถูกลบโดยความผิดพลาด

ในช่วงระยะเวลาผ่อนผัน 30 วันนี้ ชื่อโดเมนที่ถูกลบจะปรากฏสถานะเป็น REGISTRY-HOLD และถูกย้ายออกจากโซนไฟล์ ทำให้โดเมนดังกล่าวไม่สามารถใช้งานหรือแพรสหัสเป็นหมายเลขไอพีได้ เป็นการแจ้งเตือนให้ผู้จดทะเบียนโดเมนทราบว่าชื่อโดเมนนั้นๆ จะถูกลบเมื่อสิ้นสุดระยะผ่อนผัน และข้อมูลการติดต่อที่ผู้ให้บริการจดทะเบียนชื่อโดเมนนั้นเก็บไว้ก็อาจถูกลบไปด้วย

ในช่วงเวลาดังกล่าว ผู้ขอจดทะเบียนสามารถติดต่อผู้ให้บริการจดทะเบียนชื่อโดเมนเพื่อขอต่ออายุการจดทะเบียน จากนั้นผู้ให้บริการจดทะเบียนชื่อโดเมนจะนำชื่อโดเมนกลับมาไว้ในระบบฐานข้อมูลโดยจ่ายค่าธรรมเนียมการต่ออายุและค่าบริการแก่ผู้ดูแลฐานข้อมูลชื่อโดเมน ส่วนผู้ขอจดทะเบียนต้องหากหลักฐานมายืนยันตัวตนว่าเป็นผู้ขอจดทะเบียนรายเดิม

เมื่อครบกำหนด 30 วัน จะรอการลบอีก 5 วัน การกำหนดช่วงเวลาดังกล่าวนี้ช่วยให้ผู้ให้บริการจดทะเบียนชื่อโดเมนรับทราบสถานะของชื่อโดเมนก่อนที่จะถูกลบ

RIPE and RIPE NCC – Réseaux IP Européens

เครือข่ายไอพีแห่งยุโรปและศูนย์ประสานงานเครือข่าย

เครือข่ายไอพีแห่งยุโรป (RIPE) เป็นองค์กรจิตอาสาที่เปิดกว้างสำหรับทุกคน สมาชิกประกอบด้วยกลุ่มผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตในทวีปยุโรป มีศูนย์ประสานงานเครือข่ายไอพีแห่งยุโรป (RIPE NCC) เป็นหน่วยงานทะเบียนอินเทอร์เน็ตประจำภูมิภาคยุโรปและพื้นที่โดยรอบ ทำหน้าที่ประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรต่างๆ ที่เข้าร่วมเครือข่าย และจัดสรรหมายเลขที่อยู่ไอพีให้แก่หน่วยงานทะเบียนท้องถิ่น (Local Internet Registries – LIRs) ในสังกัด ซึ่งจะทำหน้าที่จัดสรรให้แก่

ผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตต่อไป

RIR – Regional Internet Registry

หน่วยงานทะเบียนประจำภูมิภาค

หน่วยงานทะเบียนประจำภูมิภาคเป็นองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไรภายใต้ ICANN มีหน้าที่รับผิดชอบการบริหารและจัดสรรที่อยู่ไอพีให้แก่หน่วยงานทะเบียนอินเทอร์เน็ตท้องถิ่นและผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตในภูมิภาคต่างๆ ตามการแบ่งภูมิภาคผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตของ ICANN ในปัจจุบันมีหน่วยงานทะเบียนประจำภูมิภาคทั้งสิ้น 5 หน่วยงาน ได้แก่ AfriNIC ประจำภูมิภาคแอฟริกา APNIC ประจำภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ARIN ประจำภูมิภาคอเมริกา LACNIC ประจำภูมิภาคลาตินอเมริกาและทะเลแคริบเบียน และ RIPE NCC ประจำภูมิภาคยุโรป

Root Servers

รูตเซิร์ฟเวอร์

รูตเซิร์ฟเวอร์เป็นส่วนหนึ่งของโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการทำงานของอินเทอร์เน็ตซึ่งบรรจุข้อมูลที่อยู่ที่ไอพีและระเบียนชื่อโดเมนระดับบนสุดทั้งหมด ทั้งที่เป็นชื่อโดเมนทั่วไป เช่น .com .org และชื่อโดเมนประจำสัญชาติของประเทศต่างๆ 244 ประเทศ เช่น .fr (ฝรั่งเศส) .cn (จีน) ข้อมูลเหล่านี้มีความสำคัญยิ่ง เพราะถ้าข้อมูลไม่ชัดเจนหรือไม่ถูกต้องร้อยเปอร์เซ็นต์ จะไม่สามารถเข้าถึงโดเมนในอินเทอร์เน็ตได้เลย การสื่อสารในระบบชื่อโดเมนต้องใช้ข้อมูลที่ถูกต้องชัดเจนเท่านั้น

Root Zone

รูตโซน

รูตโซนคือนามาณุกรมหลักของระบบรายชื่อโดเมน ซึ่งถือเป็นองค์ประกอบหลักในการแปลชื่อโฮสต์ที่สามารถอ่านได้

ให้เป็นหมายเลขที่อยู่ไอพี สามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ www.iana.org/domains/root/files

Routing System

ระบบการจัดเส้นทาง เชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูล

ถึงแม้ว่าเครือข่ายอินเทอร์เน็ตจะมีความหลากหลาย แต่ผู้ประกอบการเครือข่ายต้องแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันอยู่เสมอเพื่อแบ่งปันข้อมูลทางเทคนิคของการจัดเส้นทางซึ่งจะทำให้สามารถเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ระบบการจัดเส้นทางต้องใช้ที่อยู่ไอพีและหมายเลขระบบอิสระ

S

Security-Security, Stability & Resiliency (SSR)

ความมั่นคงปลอดภัย

ตามคำจำกัดความในกรอบการดำเนินงานเพื่อความมั่นคงปลอดภัย เสถียรภาพ และความยืดหยุ่นในการใช้งานอินเทอร์เน็ต (Security, Stability & Resiliency-SSR) ของ ICANN “ความมั่นคงปลอดภัย” หมายถึง ความสามารถในการคุ้มครองและป้องกันมิให้มีการใช้คำ ทรัพยากรที่ใช้ระบุตัวตนที่ไม่ซ้ำทางอินเทอร์เน็ตในทางมิชอบ

SO – Supporting Organizations

องค์กรสนับสนุนการดำเนินงาน

องค์กรสนับสนุนการดำเนินงาน ได้แก่ หน่วยงานที่ปรึกษาเฉพาะทาง 3 หน่วยงานที่มีหน้าที่ให้คำแนะนำแก่คณะกรรมการบริหาร ICANN ใน เรื่องที่เกี่ยวกับชื่อโดเมน [องค์กรสนับสนุนการทำงานด้านชื่อโดเมน ทั่วไป (GNSO)] และองค์กรสนับสนุนการทำงานด้านโดเมนประจำ สัญชาติ (CCNSO)] และที่อยู่ไอพี [องค์กรสนับสนุนการทำงานด้าน หมายเลขที่อยู่ (ASO)]

SSAC – Security and Stability Advisory Committee

คณะกรรมการที่ปรึกษาด้านความมั่นคงปลอดภัยและเสถียรภาพ

คณะกรรมการที่ปรึกษาด้านความมั่นคงปลอดภัยและเสถียรภาพ เป็นคณะกรรมการสามัญที่ประธานาธิบดีเป็นผู้แต่งตั้งเพื่อกำกับดูแลความมั่นคงปลอดภัยและเสถียรภาพของระบบการตั้งชื่อโดเมนระบบชื่อโดเมน และระบบการจัดสรรที่อยู่ไอพี ประกอบด้วยคณะกรรมการ 20 คนซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญทางเทคนิคจากภาคอุตสาหกรรม นักวิชาการ ผู้ประกอบการธุรกิจอินเทอร์เน็ต ผู้ให้บริการจดทะเบียนชื่อโดเมน และผู้ดูแลฐานข้อมูลชื่อโดเมนระดับบนสุด

Stability-Security, Stability & Resiliency (SSR)

ความเสถียรภาพ

ตามคำจำกัดความในกรอบการดำเนินงานเพื่อความมั่นคงปลอดภัย เสถียรภาพ และความยืดหยุ่นในการใช้งานอินเทอร์เน็ต (Security, Stability & Resiliency-SSR) ของ ICANN “ความเสถียรภาพ” หมายถึง ความสามารถที่จะรับรองว่าระบบจะทำงานได้ตามที่คาดหวังไว้ ทำให้ผู้ใช้งานทรัพยากรที่ใช้ระบุตัวตนที่ไม่ซ้ำเกิดความมั่นใจด้วยว่าระบบจะทำงานตามที่คาดหวัง

Stakeholders

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหมายถึงบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานขององค์กร สำหรับ ICANN ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียประกอบด้วยผู้ดูแลฐานข้อมูลชื่อโดเมนประจำสัญชาติ ผู้ดูแลฐานข้อมูลและผู้ให้บริการจดทะเบียนชื่อโดเมนระดับบนสุดแบบทั่วไป หน่วยงานทะเบียนอินเทอร์เน็ตระดับภูมิภาคซึ่งทำหน้าที่บริหารและจัดสรรทรัพยากรอินเทอร์เน็ต อันประกอบด้วย เลขที่อยู่ไอพีและหมายเลขระบบอิสระ ผู้ประกอบการรูดเนมเซิร์ฟเวอร์ 13 ราย ผู้แทนจากภาคธุรกิจทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ กลุ่มผู้ได้ประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญา และผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตและการสื่อสาร ตลอดจนกลุ่มที่ไม่ใช่ภาคธุรกิจ เช่น ผู้ใช้ทั่วไป และองค์กรไม่แสวงหาผลกำไร ภาครัฐที่ได้ประโยชน์ เช่น รัฐบาลของประเทศต่างๆ องค์กรรัฐบาลจากหลากหลายประเทศ รวมทั้งองค์กรสนธิสัญญาต่างๆ กลุ่มพื้นที่เศรษฐกิจที่สำคัญ ผู้เชี่ยวชาญทางเทคนิคจากภาคอุตสาหกรรม นักวิชาการ และตัวแทนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตจากทั่วโลก

Strategy Panels

คณะกรรมการยุทธศาสตร์

คณะกรรมการยุทธศาสตร์ของ ICANN จัดตั้งขึ้นใน พ.ศ. 2556 ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน กลุ่มผู้นำทางความคิด และผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรม ทำหน้าที่สนับสนุนการพัฒนาแผนการดำเนินงานและแผนยุทธศาสตร์ มีคณะกรรมการ 4 ฝ่าย ให้คำแนะนำเรื่องนโยบายนวัตกรรมเทคโนโลยีที่เกี่ยวกับทรัพยากรที่ใช้ระบุตัวตน บทบาทของ ICANN ในระบบนิเวศองค์กรอินเทอร์เน็ต นวัตกรรมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลายภาคส่วน และกรอบความรับผิดชอบต่อสังคม คณะกรรมการยุทธศาสตร์ได้ปฏิบัติภารกิจเสร็จสิ้นสมบูรณ์เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2557

TLD – Top-level Domain

โดเมนระดับบนสุด

โดเมนระดับบนสุดคือชื่อโดเมนที่อยู่ในลำดับสูงสุดของลำดับชั้นชื่อโดเมน ซึ่งจะปรากฏหลังจุด (.) สุดท้ายของชื่อโดเมน เช่น “net” ในโดเมน `www.example.net` โดยมีผู้บริหารโดเมนระดับบนสุดเป็นผู้กำกับดูแลชื่อโดเมนระดับรองที่อยู่ภายใต้ชื่อโดเมนระดับบนสุดนั้นๆ ส่วนผู้บริหารรัฐโดเมนหรือรัฐโซนจะเป็นผู้กำกับดูแลชื่อโดเมนระดับบนสุดในระบบชื่อโดเมน ชื่อโดเมนระดับบนสุดที่ใช้บ่อยๆ ได้แก่ `.com` `.net` `.edu` `.jp` `.de` เป็นต้น

`.net`

`.info`

`.com`

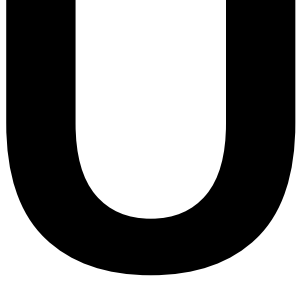
`.de`

`.biz`

`.org`

`.eu`

`.tv`

UDRP – Uniform Dispute Resolution Policy นโยบายระงับข้อพิพาทสากล

ผู้ให้บริการจดทะเบียนชื่อโดเมนที่ได้รับการรับรองจาก ICANN จะต้องปฏิบัติตามนโยบายระงับข้อพิพาทสากล หากมีกรณีพิพาทเกี่ยวกับการอ้างสิทธิ์ในการตั้งและจดทะเบียนชื่อโดเมนใดโดเมนหนึ่ง ให้นำเรื่องเข้าสู่กระบวนการศาล เมื่อศาลมีคำพิพากษาให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นผู้มีสิทธิ์ในชื่อโดเมนนั้น ผู้ให้บริการจดทะเบียนจะต้องดำเนินการตามคำพิพากษา ในกรณีการจดทะเบียนชื่อโดเมนเพื่อนำไปแสวงหากำไรในทางมิชอบ เช่น การนำเครื่องหมายการค้าของผู้อื่นมาจดทะเบียนเป็นชื่อโดเมน หรือการจดทะเบียนชื่อโดเมนเพื่อนำไปขายต่อ จะต้องมีการดำเนินการแก้ไขข้อพิพาทโดยทันที ซึ่งในหลายๆ กรณีก็เข้าสู่กระบวนการศาล เมื่อเกิดกรณีพิพาทขึ้น คู่กรณีสามารถร้องเรียนต่อผู้ให้บริการระงับข้อพิพาททางอินเทอร์เน็ตได้

สามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่หน้าเพจ UDPR หรือหน้าคำถามที่พบบ่อย ของเว็บไซต์ของ ICANN

Unique Identifier Health

ความสมบูรณ์ของทรัพยากรที่ใช้ระบุตัวตนที่ไม่ซ้ำ

ตามคำจำกัดความในกรอบการดำเนินงานเพื่อความมั่นคงปลอดภัย เสถียรภาพ และความยืดหยุ่นในการใช้งานอินเทอร์เน็ต (Security, Stability & Resilience–SSR) ของ ICANN “ความสมบูรณ์ของทรัพยากรที่ใช้ระบุตัวตนที่ไม่ซ้ำ” หมายถึง ภาวะการทำงานโดยทั่วไปของทรัพยากรที่ใช้ระบุตัวตนที่ไม่ซ้ำทางอินเทอร์เน็ต ทั้งในมิติของความชัดเจน ความสมบูรณ์ ความพร้อมใช้งาน ความเปราะบาง และความยืดหยุ่น

Unique Identifiers

ทรัพยากรที่ใช้ระบุตัวตนที่ไม่ซ้ำ

ICANN ประสานความร่วมมือกับประชาคมของ ICANN ในการพัฒนาระบบทรัพยากรที่ใช้ระบุตัวตนที่ไม่ซ้ำในอินเทอร์เน็ต ซึ่งมีอยู่หลายประเภท แต่ที่รู้จักกันทั่วไป คือ ชื่อโดเมน ที่อยู่ไอพี หมายเลขระบบอิสระ และหมายเลขพอร์ต โดย ICANN มุ่งดำเนินงานเพื่อให้ระบบทรัพยากรที่ใช้ในการระบุตัวตนที่ไม่ซ้ำมีความมั่นคงปลอดภัย มีเสถียรภาพ และมีความยืดหยุ่น ซึ่งจะส่งผลให้อินเทอร์เน็ตสามารถทำงานได้อย่างเหมาะสม

W3C – World Wide Web Consortium

เว็ลด์ไวด์เว็บคอนซอร์เทียม

เว็ลด์ไวด์เว็บคอนซอร์เทียมเป็นองค์กรอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ ที่ก่อตั้งขึ้นในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2537 ทำหน้าที่พัฒนามาตรฐานเว็บเพื่อให้เว็ลด์ไวด์เว็บสามารถใช้งานได้ทั่วโลกอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังให้บริการคลังข้อมูลเกี่ยวกับเว็ลด์ไวด์เว็บสำหรับนักพัฒนาและใช้งานอินเทอร์เน็ตทั่วไป บริการรหัสอ้างอิงสำหรับชุดมาตรฐานต่างๆ รวมทั้งแอปพลิเคชันสาริตการใช้งานเทคโนโลยีใหม่ๆ

WHOIS

โปรโตคอลฮูอิส

ฮูอิสเป็นโปรโตคอลหรือระเบียบวิธีสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการสืบค้นฐานข้อมูลเพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับชื่อโดเมนที่จดทะเบียนไว้หรือที่อยู่ไอพี โปรโตคอลนี้ได้รับการกำหนดขึ้นครั้งแรกใน RFC 954 (เอกสารบันทึกที่เกี่ยวกับการทำงานของอินเทอร์เน็ต) ซึ่งพิมพ์เผยแพร่ใน พ.ศ. 2528 โปรโตคอลรุ่นปัจจุบันได้รับการบันทึกไว้ใน RFC 3912 ข้อตกลงของ ICANN ว่าด้วยชื่อโดเมนระดับบนสุดแบบทั่วไปกำหนดให้ผู้ดูแลฐานข้อมูลชื่อโดเมนและผู้ให้บริการจดทะเบียนชื่อโดเมนต้องจัดทำหน้าเว็บที่สามารถโต้ตอบกับผู้ใช้งานได้ รวมทั้งบริการโปรโตคอลฮูอิส ทำงานที่พอร์ต 43 เพื่อให้ผู้ใช้งานทั่วไปสามารถเข้าถึงข้อมูลชื่อโดเมนที่ได้รับการจดทะเบียนไว้ได้ ข้อมูลดังกล่าวเรียกว่าข้อมูลฮูอิสหรือข้อมูลผู้ถือครองโดเมน (WHOIS Data) ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับการจดทะเบียนชื่อโดเมน วันหมดอายุ เนมเซิร์ฟเวอร์ และข้อมูลเพื่อการติดต่อสำหรับผู้จดทะเบียนและผู้ที่มีหน้าที่บริหารและหน้าที่เชิงเทคนิคเกี่ยวกับชื่อโดเมนนั้นๆ

บริการตรวจสอบข้อมูลผู้ถือครองโดเมนเป็นการให้บริการระบุผู้ถือครองโดเมนหนึ่งๆ เพื่อวัตถุประสงค์ในเชิงธุรกิจ รวมทั้งกำหนดฝ่ายต่างๆ ที่สามารถแก้ปัญหาเชิงเทคนิคที่เกี่ยวกับโดเมนชื่อที่ได้รับจดทะเบียนไว้

WIPO – World Intellectual Property Organization

องค์การทรัพย์สินทางปัญญาแห่งโลก

องค์การทรัพย์สินทางปัญญาแห่งโลกเป็นองค์การภาครัฐระหว่างประเทศซึ่งมีสำนักงานใหญ่อยู่ที่เจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ทำหน้าที่ส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิทางภูมิปัญญาทั่วโลก เป็น 1 ใน 16 หน่วยงานเฉพาะทางขององค์การสหประชาชาติ

ETDA
www.eta.or.th

MINISTRY OF
ICT
Smart Thailand

CREATIVE WRITING

ETDA
NWSO
www.eta.or.th

 MINISTRY OF ICT
Smart Thailand

ISBN : 978-616-7956-10-7

